

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 8Co/8/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3117217652
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Legerská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3117217652.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dariny Legerskej a členiek senátu JUDr. Ivicy Čelkovej a Mgr. Ivany Šlesarovej v právnej veci žalobcu: K. Y., nar. XX.XX.XXXX, M. R. I. XXX/X, XXX XX Y. Y., štátna občan SR, proti žalovanému: POHOTVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, v spore o určenie, že spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č. k. 14Csp/173/2017-47 zo dňa 17. septembra 2018, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalobcovi sa nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom určil, že úver poskytnutý na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 17.03.2016, uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným, je bezúročný a bez poplatkov. Žalobcovi právo na náhradu trov konania nepriznal. Rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 137 CSP, § 2, § 11 ods. 1, 4 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, § 52 ods. 1 - 4, § 53 ods. 6, § 53 b ods. 1 Obč. zák., § 1, § 1a ods. 1, 4 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa domáhal určenia, že úver poskytnutý na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 17.03.2016 uzatvorenej medzi stranami je bezúročný a bez poplatkov.

1.1. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalobca a žalovaný uzatvorili dňa 17.03.2016 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej žalovaný ako veriteľ poskytol žalobcovi ako dlžníkovi (spotrebiteľovi) úver vo výške 1.400 Eur, splatný v 12-tich mesačných splátkach vždy v 17-teho dňa v mesiaci počnúc 17.04.2016 do 17.03.2017 (prvé 4 splátky po 1 Eur a 8 splátok po 230,80 Eur) s tým, že celkovo mal dlžník vrátiť čiastku 1.850,40 Eur, pri úroku 32,28 % ročne vo výške 350,40 Eur, dojednanej RPMN vo výške 37,51 % a priemernej RPMN 21,61 % za poplatok za expresné spracovanie 100 Eur. Z tohto úveru dlžník uhradil 411 Eur.

1.2. Súd prvej inštancie sa v prvom rade zaoberal existenciou naliehavého právneho záujmu na určovacej žalobe a dospel k záveru, že tento je s poukazom na aktuálnu právnu úpravu daný. Naliehavý právny záujem v zmysle § 137 písm. c) CSP sa viaže na konkrétny určovací petit (to, čoho sa žalobca v konaní domáha) a súvisí s vyriešením otázky, či sa žalobou s daným určovacím petitom môže dosiahnuť odstránenie spornosti žalobcovho práva alebo neistoty v jeho právnom vzťahu. Určovacia žaloba nie je spravidla opodstatnená najmä vtedy, ak vyriešenie určitej otázky neznamená úplné vyriešenie

obsahu spornosti daného právneho vzťahu alebo práva, alebo ak požadované určenie má povahu (len) predbežnej otázky vo vzťahu k posúdeniu, či tu je (nie je) právny vzťah alebo právo. V súdnej veci je predmetom sporu ochrana spotrebiteľa pred nekalými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách a vyriešením otázky bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru medzi stranami dôjde k odstráneniu spornosti výšky dlhu a zmluvný vzťah bude zároveň podrobený súdnemu prieskumu neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve. V danom prípade žalobca ešte neuhradil ani celú istinu a tak žaloba o plnenie zo strany dlžníka na bezdôvodnom obohatení neprichádza do úvahy.

1.3. Po vykonanom dokazovaní súd prvej inštancie dospel k záveru, že spotrebiteľská zmluva má všetky náležitosti podľa ust. § 9 ods. 1, 2 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, avšak výška požadovanej odplaty presahuje zákonom a nariadením vlády stanovené limity. V danom prípade bol dojednaný spotrebiteľský úver na sumu 1.400 Eur za celkovú odplatu tvoriacu expresný poplatok 100 Eur a úrok 350,40 Eur, spolu 1.850,40 Eur, splatný v 12 tich mesačných splátkach. Podľa súhrnných informácií a údajov o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 4. štvrtrok 2015 (ide o zverejnené informácie za obdobie predchádzajúce poskytnutiu úveru žalobcovi) pri spotrebiteľských úveroch splatných do 12 mesiacov predstavovala RPMN (ročná percentuálna miera nákladov) výšku 18,77 % a podľa vyššie citovaného ustanovenia §1a ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. táto hodnota nesmela prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne, teda hodnotu 37,54 % (18,77 % x 2). Do tejto výslednej hodnoty odplaty podľa § 1a ods. 1 nar. vlády SR č. 87/1995 Z.z. sa započítava aj expresný poplatok 100 Eur ako aj náklady na úrok 350,40 Eur a celková hodnota RPMN na odplatu pri takomto zmluvnom dojednaní strán predstavovala hodnotu 71,07 %, ktorá prekračuje zákonný limit, preto je úver bezúročný a bez poplatkov. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalobca mal v spore plný úspech, avšak trovy mu nevznikli, preto mu ich náhradu nepriznal.

2. Proti uvedenému rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) CSP. Odvolaciemu súdu navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie. Poukázal na to, že výška odplaty v pri poskytnutí peňažných prostriedkov je v súlade s nariadením a neprevýšila dvojnásobok priemerných hodnôt RPMN ako aj uvedenie priemernej ročnej RPMN. Mal za to, že odplata za poskytnutý úver, ktorý je tvorený zmluvným úrokom 32,28 % neprevyšuje zákonom požadovanú maximálnu výšku odplaty. V čase uzavretia zmluvy neexistoval a nebol účinným žiadny všeobecne záväzný právny predpis, podľa ktorého by bola stanovená maximálna prípustná výška úrokov za poskytnutie peňažných prostriedkov. Možno teda vychádzať iba z ustanovenia § 53 ods. 6 zákona č. 40/1964 Zb. Obč. zák., podľa ktorého ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti. Poplatok za poskytnutie úveru, nepovažoval za neprimerane vysoký vzhľadom na skutočnosť, že žalobca je nebankovým subjektom, ktorého riziko podnikania, ako aj podnikateľské náklady sú rozdielne - vyššie oproti bankám. Zákon č. 129/2010 Z. z. považuje zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov v prípade, ak dôjde k naplneniu § 11. Nakoľko nedošlo k naplneniu dôvodov, na ktoré napokon ani priamo žalobca nepoukázal nemožno zmluvu o spotrebiteľskom úvere považovať za bezúročnú a bez poplatkov. Zákon č. 129/2010 Z. z. jasne hovorí o bezúročnosti a bezpoplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere v prípade RPMN, ktorá je uvedená nesprávne alebo absentuje. Rovnako nemožno hovoriť o uvádzaní do omylu, pretože dlžníkovi bol jasne vysvetlený rozdiel medzi RPMN v prípade ak si požiada o uplatnenie splátkového kalendára a nedodrží splátku tak ako sa uvádza na prednej strane zmluvy. Na základe uvedeného mal žalovaný za to, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil predmetnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere za bezúročnú a bez poplatkov, nakoľko obsahuje všetky obligatórne náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch a teda všetky taxatívne náležitosti uvedené v zákone o spotrebiteľských úveroch, ktorých absencia má za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť spotrebiteľského úveru sa v predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere nenapĺňajú. Žalobca si splnil všetky obligatórne náležitosti

vyžadované zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Úrok nie je odplatom pri poskytnutí peňažných prostriedkov, ale je odplatom, ktorá sa platí pri užívaní alebo v súvislosti s vrátením peňažných prostriedkov. V prípade úroku ide o plnenie, ktoré je dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy, ale nie je spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov z dôvodu, že je spojené s užívaním a vrátením peňažných prostriedkov a úrok nie je ani vyžadovaný pri poskytnutí peňažných prostriedkov, ale až po poskytnutí peňažných prostriedkov. Je teda zrejmé, že slovenské právo a slovenský zákonodarca poplatok za spracovanie zmluvy nielenže pripúšťa, ale aj výslovne uvádza. Z citovaného textu Občianskeho zákonníka vyplýva, že vyššie uvedená argumentácia vychádzajúca zo znenia smernice, je v celom rozsahu aplikovateľná aj na právny poriadok Slovenskej republiky. Predmetom prieskumu nemôžu byť zmluvné dojednania týkajúce sa primeranosti ceny. Ak by takýto prieskum bol prípustný, dochádzalo by k neprimeraným a extrémnym zásahom do trhu a v konečnom dôsledku k regulácii cien všetkých tovarov a služieb. Pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu ide o posúdenie, či podaná žaloba je vhodný (účinný a správne zvolený) procesný nástroj ochrany práva žalobkyne, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva, a či snáď len zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné (ďalšie) súdne konanie alebo konania. Žalovaný má za to, že v predmetnom konaní ani nie je možné, aby žalobca preukázal naliehavý právny záujem na určení, že Zmluva je bezúročná a bezpoplatková. Nie je tu možné vidieť reálny právny dôvod, pre ktorý by určenie, že Zmluva je bezúročná a bezpoplatková mohlo žalobcovi akokoľvek pomôcť. Týmto nemôže byť ani potreba odstránenia nejakého stavu ohrozenia Žalobcu, či jeho právnej neistoty, pretože je tu najmä príliš veľký časový odstup medzi uzatvorením Zmluvy a podaním žaloby.

3. K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca a uviedol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje po všetkých stránkach za správne a navrhuje, aby Krajský súd Trenčín potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 CSP.

4. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu podaného odvolania podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, keďže v danej veci nebolo potrebné zopakovať, alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem.

5. Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie dostatočným spôsobom, dôkladne sa zaoberal tvrdeniami a dôkazmi strán sporu, dôkazy vyhodnotil správne v súlade so zásadami v § 191 CSP a zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver, keď žalobe vyhovel a žalobcovi nepriznal náhradu trov konania, s poukazom na ním citované zákonné ustanovenia. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie podrobne a presvedčivo odôvodnil v súlade s požiadavkami § 220 ods. 2 CSP.

6. Za aplikácie § 380 ods. 2 CSP posudzoval odvolací súd z úradnej povinnosti, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ktoré sa týka/týkajú procesných podmienok. Posúdením procesného postupu súdu prvej inštancie v konaní, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci, a ktorý zistil odvolací súd preskúmaním predloženého súdneho spisu, odvolací súd uvádza, že v konaní nezistil procesné vady zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP.

7. Odvolací súd skúmal splnenie procesných podmienok a postup súdu prvej inštancie v tom smere, či jeho postupom nebolo znemožnené strane sporu, aby uskutočňovala jej patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a či prípadná existencia nesprávneho procesného postupu ako nedostatku súdu prvej inštancie nemohla byť napravená v konaní pred odvolacím súdom. Vada konania vymedzená v § 389 ods. 1 písm. b) CSP je vo svojej podstate porušením základného práva na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku SR okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Porušenie procesných predpisov odvolací súd v konaní pred súdom prvej inštancie nezistil.

8. Odvolací súd posúdením vyjadrení strán sporu v odvolacom konaní ako aj v konaní pred súdom prvej inštancie zistil, že súd prvej inštancie sa vysporiadal so všetkými podstatnými tvrdeniami strán

prednesenými v konaní, a preto nie je dôvod na postup odvolacieho súdu podľa § 387 ods. 3 prvá veta CSP. V súlade so závermi uznesenia Ústavného súdu SR, sp. zn. II. ÚS 78/2005, odvolací súd poukazuje na to, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, pokiaľ zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvoinštančného rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní.

9. Za podstatné odvolacie námietky žalobcu považoval odvolací súd tvrdenia žalovaného, že výška odplaty pri poskytnutí peňažných prostriedkov neprevýšila dvojnásobok priemerných hodnôt RPMN, že odplata za poskytnutý úver, ktorý je tvorený zmluvným úrokom 32,28 % neprevyšuje zákonom požadovanú maximálnu výšku odplaty, a že žalobca nemá na podanej žalobe naliehavý právny záujem. Uvedené odvolacie námietky nepovažuje odvolací súd za dôvodné.

10. Žalovaný sa v spore bráni poukazom na nedostatok naliehavého právneho záujmu žalobcu na určovacej žalobe. Odvolací súd sa nestotožňuje s názorom žalovaného. Naliehavý právny záujem má spotrebiteľ z dôvodu právnej istoty v otázke skutočnej výšky dlhu. Na požadovanom určení, že Zmluva o úvere uzavretá medzi žalobcom a žalovaným je bezúročná a bez poplatkov existuje naliehavý právny záujem (§ 137 písm. c) CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/#paragraf-137>>) v tom, že práve takéto určenie vyrieši sporné právne otázky medzi stranami sporu a vytvorí pevný právny základ pre ich budúce právne vzťahy a svojimi dôsledkami vytvorí prekážku pre prípadné ďalšie určenia a predíde aj sporom o plnenie. V spotrebiteľských vzťahoch je v zmysle konštantnej judikatúry daný naliehavý právny záujem na určení cieľom ochrany spotrebiteľa proti porušiteľovi a o takýto prípad ide nepochybne v prejednávanej veci. Odvolací súd pri rozhodovaní v prvom rade vzal do úvahy ustanovenie § 137 písm. c) CSP v spojení

s ustanovením § 11 ods. 4 zákona o spotrebiteľských úveroch. Práve ustanovenie § 11 ods. 4 z.č. 129/2010 Z.z. (ZoSÚ) umožnilo spotrebiteľovi s účinnosťou od 01.01.2018 domáhať sa určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ako aj určenia, že poskytnutý úver je bez úrokov a bez poplatkov. Z uvedeného dôvodu je podľa názoru odvolacieho súdu možné v zmysle § 137 písm. c) CSP konštatovať, že podmienky prípustnosti žaloby boli splnené

a spotrebiteľ sa mohol domáhať určenia, že jemu poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov v zmysle podanej žaloby, a to aj bez preukazovania naliehavého právneho záujmu. Ustanovenie § 11 ods. 4 zákona o spotrebiteľských úveroch nadobudlo účinnosť dňa 01.01.2018, teda po podaní žaloby, ktorá bola podaná dňa 07.09.2017, avšak pred rozhodnutím súdu prvej inštancie. Vzhľadom na uvedené a na absenciu prechodných ustanovení novely, dospel odvolací súd k záveru, že uvedené novelizované ustanovenie § 11 ods. 4 z.č. 129/2010 Z.z. je potrebné aplikovať aj na predmetné konanie, pretože v prípade absencie prechodných ustanovení je potrebné vec posudzovať podľa právnych noriem účinných v čase rozhodovania súdu.

11. Pokiaľ ide o údaj o RPMN, ktorý je v zmysle ZoSÚ obligatórnou náležitosťou zmluvy, odvolací súd konštatuje, že žalovaný uviedol inú hodnotu RPMN v samotnej zmluve o úvere ako v skutočnosti je, pričom táto prekračuje zákonný limit. Nesprávne uvedenie údajov o RPMN v zmluve o spotrebiteľskom úvere má rovnaké následky, ako keby v zmluve tento údaj nebol uvedený vôbec, čo zákonodarcu v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) a d) ZoSÚ spája so sankciou v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. S ohľadom na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že záver súdu prvej inštancie o vyhodnotení úveru ako bezúročného a bez poplatkov je správny. Za rovnako správny považuje odvolací súd záver súdu prvej inštancie, v ktorom uzavrel, že podľa súhrnných informácií a údajov

o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 4. štvrtrok 2015 (ide o zverejnené informácie za obdobie predchádzajúce poskytnutiu úveru žalobcovi) pri spotrebiteľských úveroch splatných do 12 mesiacov predstavovala RPMN

(ročná percentuálna miera nákladov) výšku 18,77 % a podľa vyššie citovaného ustanovenia §1a ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. táto hodnota nesmela prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne, teda hodnotu 37,54 % (18,77 % x 2). Do tejto výslednej hodnoty odplaty podľa §1a ods. 1 nar. vlády SR č. 87/1995 Z.z. sa započítava aj expresný poplatok 100 Eur ako aj náklady na úrok 350,40 Eur a celková hodnota RPMN na odplatu pri takomto zmluvnom dojednaní strán predstavovala hodnotu 71,07 %, ktorá prekračuje zákonný limit, preto je úver bezúročný a bez poplatkov.

12. Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzať toto ustanovenie, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/#paragraf-53>> spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/#paragraf-9>> o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov účinného v čase uzatvorenia zmluvy o úvere (ďalej len ZoSÚ), zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. Podľa § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y). Podľa § 11 ods. 1 písm. d) ZoSÚ poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

13. Odvolací súd má za to, že zmluva o úvere uzatvorená medzi stranami sporu dňa 17.03.2016 je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle Obč. zák. (§ 52 a nasl.), nakoľko žalovaný vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalobca je spotrebiteľ, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Zmluva o úvere zároveň predstavuje zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/#1>> Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov. Z obsahu spisu možno vyvodiť záver, že v prípade namietanej zmluvy ide o formulárovú zmluvu, ktorej obsah žalobca ovplyvniť nemohol. Za typovú zmluvu, ktorá sa používa vo viacerých prípadoch (štandardná, formulárová) treba považovať aj predformulované znenia rôznych variant zmlúv, resp. zmluvných ustanovení. Z uvedeného dôvodu zmluvné dojednania podliehajú prieskumu v zmysle § 53 ods. 1 Obč. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/#paragraf-53>> zák. Správne preto súd prvej inštancie podrobil súdnej kontrole zmluvné ustanovenia tak podľa všeobecných ustanovení Obč. zák. o vadnosti právneho úkonu ako aj podľa ustanovení o súdnej kontrole neprijateľnosti zmluvných podmienok. Za neprijateľnú považuje odvolací súd aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch). Podľa zmluvy o úvere je poplatok za expresné spracovanie vo výške 100 Eur, úrok (32,28 % ročne, t.j. 350,40 Eur). Vo vzťahu k výške úrokovej sadzby (32,28 % ročne, čo predstavuje úrok 350,40 Eur) odvolací súd zdôrazňuje tú skutočnosť, že úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole vo svetle princípu dobrých mravov. Doterajšia judikatúra súdov nespochybnila, že neprimerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú základný hodnotový poriadok. Cena plnenia tak teda nie je vyňatá zo súdnej kontroly, pokiaľ ide o rozsah jej primeranosti a ani kontroly podľa generálnej klauzuly (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/#paragraf-53>>). Neprimeranou

a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Pri nebankových subjektoch, ktoré sú taktiež súčasťou finančného trhu sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie však viac ako o 100 % oproti priemeru bánk. Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Za v rozpore s dobrými mravmi je potrebné považovať úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere (v čase uzavretia zmluvy, t.j. 03/2016 - 11,92 % ročne v zmysle údajov zverejnených NBS o priemerných úrokových sadzbách pre úvery s dobou fixácie úrokovej sadzby od 1 do 5 rokov). V tejto súvislosti odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ je dojednanie o výške odplaty neplatné v celom rozsahu, nemožno ju ďalej ani moderovať. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 Obč. zák. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/#paragraf-53>> a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úroku ako absolútne neplatnú. Žiadny všeobecne záväzný predpis nijako neobmedzil súdy, aby korigovali neprimerane vysoké úroky, ktoré sú síce zložkou pre výpočet RPMN, no nie sú vyňaté z posudzovania dodržania imperatívu dobrých mravov zo strany súdu. Sadzba úrokov v danom prípade prevyšujúca takmer 3 násobok priemerných úrokových sadzieb nemá žiadne opodstatnenie v demokratickej spoločnosti.

14. K uplatnenému odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/#paragraf-365>> odvolací súd konštatuje, že citovaný odvolací dôvod je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie spor posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 ods. 1 CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/#paragraf-191>>, a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán sporu nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývajú z prednesov strán sporu, alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálnej vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ustanovení § 192 až § 194 CSP. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/#paragraf-194>> Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že uvedený odvolací dôvod nie je naplnený. Rozhodnutiu súdu prvej inštancie nemožno vytknúť, že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán sporu nevyplývali, ani inak nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ustanovenia § 192 až § 194 CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/#paragraf-194>> alebo, že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil.

15. K námietke odvolateľa, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci treba uviesť, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávneho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. V posudzovanom prípade je treba konštatovať, že súd prvej inštancie zo správnych skutkových záverov vyvodil správne právne závery a aplikoval správny právny predpis čo znamená, že v tejto časti rozhodnutia nebola namietaná vada zistená.

16. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok v celom rozsahu podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vo výroku vecne správny potvrdil.

17. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, úspešnému žalobcovi nepriznal odvolací súd nárok na náhradu trov odvolacieho konania, keďže žalobcovi nevznikli.

18. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (§ 393 ods.2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP):

- dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

- dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

- dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP)

- dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP)

- v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh, § 428 CSP)

- dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom (okrem prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).